

« هنر زن بودن »

گفتار غفرانزاده - جلسه پنجم - ۱۴ اردیبهشت ۱۴۰۵

« آیاتِ مرتبط با بانوان: »

گفتار غفیر

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ...

وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ

وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (بقره/٢٥)

گفت غفران

« خلیفہ خدا » کیست؟

« انسان چند بخش دارد؟ »

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ

إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً

.... (بقره/۳۰)

و وقتی خدای تو به ملائکه گفت: من در زمین جانشینی قرار داده‌ام ...

تنها فرمانِ الہی بہ ملائکہ؟

ڈاکٹر غفرانی

با طرح « دو خصوصیت جنبه مردانه » خلیفه الهی، خداوند به ملائکه فرمود:

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ

أَسْجُدُوا لِآدَمَ ... (بقره/۳۴)

و یاد کنید وقتی به ملائکه گفتیم:

برای آدم سجده کنید ...
دکتر غفرانی

« سجده » یعنی چه؟

دکتر غفرانی

« **سجدہ** » یعنی:

ترکِ ہر گونہ « **خودخواہی** »،

و « **منیت** »

ڈاکٹر غفرانی

« سجده » یعنی:

« همه توانائی‌های خود » را « مشتاقانه »،

و بدون « کمترین خودخواهی » و « نارضایتی »،

و با « تواضع مطلق » در « خدمت » دیگری قرار دادن:

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ ...

(حج/۱۸)

آیا ندیدی که هر که در آسمانها و هر که در زمین است فقط در خدمت خداوند است؟

« سجده » یعنی:

تقاضای « استخدام » در « نظامِ الهی »،

و « تفویضِ خود » به « خالق »،

و « حمایت » از « جبههٔ حق » است.

دکتر غفرانی

« سجده »

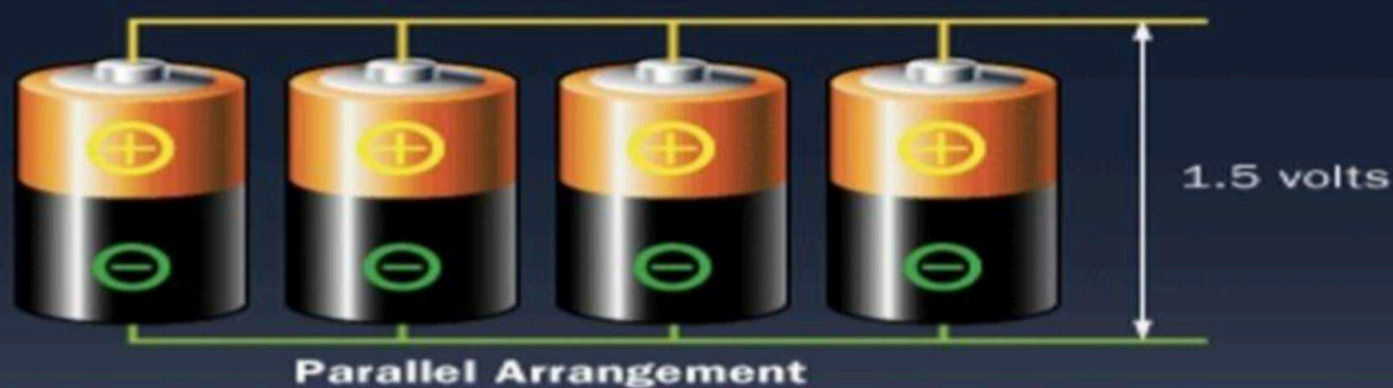
چه کاری است؟

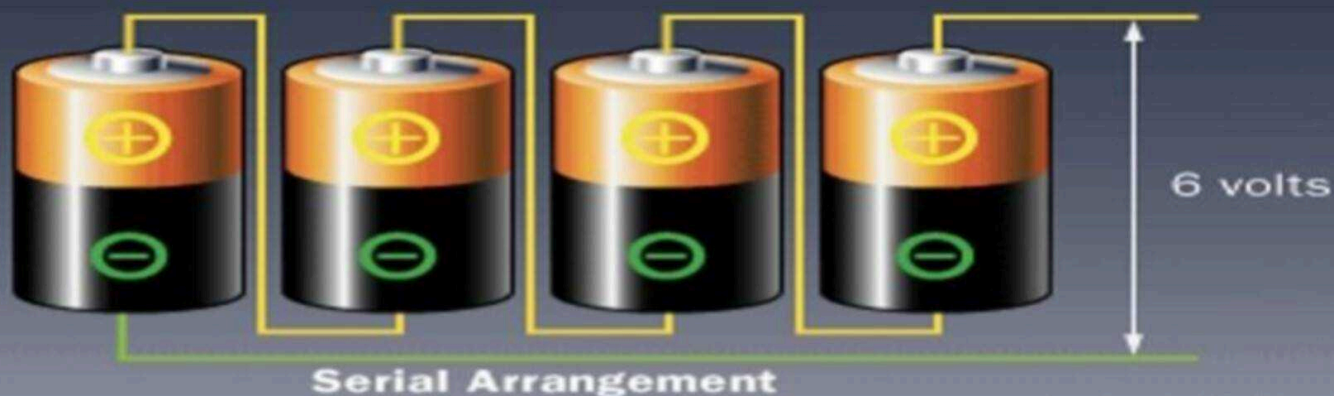
گفتار غفیان

این باتری‌ها، هر کدام « $1/5$ ولت» انرژی دارد
و تعدادشان هر قدر که باشد انرژی آنها ثابت است.

هر انسانی هم « انرژی شخصی » دارد،
و اگر افراد بشر (مانند هر تعداد باتری)،
با هم « موازی » باشند، انرژی آنها افزایش پیدا نمی کند.

اما اگر هر تعداد از افراد بشر،

با هم به صورت «متوالی» قرار بگیرند (و فردیت آنها دیده نشود)،

انرژی آنها «افزایش پیدا می کند».

دکتر غفرانی

و انسان با « **سجده** » خود،

باید با « **أولياء الهی** »،

« **متوالی** » و « **حلتُ بفنائک** » شود

تا به « **وساطت** » أسماء و صفاتِ الهی برسد.
گفتار غفیران

در زمان قاجار، صد سرباز برای سرکوبِ اشرار به شهری اعزام شدند. در میانهٔ راه وقتی آنها به گردنه‌ای رسیدند، دو دزد مسلح به آنها حمله کردند. سربازها که به ظلم و فساد حاکم بر کشور، انگیزه و شجاعتی نداشتند، تفنگها را بر زمین گذاشته و تسلیم شدند.

و دزدان تمامی نقدینه و اشیاء سبک و سنگین قیمت آنها را گرفتند و رفتند. وقتی خبر به سلطان رسید سربازان را احضار کرد و از آنها با خشم و غضب پرسید: چگونه دو نفر توانستند شما یکصد نفر سرباز مسلح را لُخت کنند؟ سربازان از وحشت به لرزه افتادند و در جواب دادن درماندند، اما یکنفر از آنها که جرأت بیشتری داشت، قدم پیش نهاد و گفت: قربان

دکتر غفرانی ²⁹ ما صد نفر بودیم تنها، آنها دو نفر بودند همراه

به عبارت دیگر،

گفتنِ «**أَسْمَاء**» الهی،

و دیدنِ «**آیات**» الهی،

فقط با «**سجده**» و «**ولایت**»،

در انسان تجلی پیدا می کنند.

دکتر غفرانی

اگر انسان با **سجده** « مستخدمِ » نظامِ **الهی** نشود

و « **نقشی** » را که خالقش برایش مقرر کرده ایفا نکند

قطعا با تسلط « **ابلیس** » بر او، به « **تکبر** » می پردازد

و از رحمتِ الهی و « **زندگیِ متعالی** » محروم می شود.
دکتر غفرانی

A landscape photograph showing rolling green hills under a clear sky. A single, dark, leafless tree stands prominently on a ridge in the middle ground. The foreground is a mix of green and yellowish grass. A teal banner with white text is overlaid at the bottom of the image.

و « خودداری » از استخدام در نظام الهی،
عامل « تکبر » و نشانه « خودپرستی » است.

ذکرت غفران

إمتناع از « **سجده** » در « **دنیا** »،
انسان را از « **سجده** » در « **آخرت** »،
و « **تقرب** » به بارگاه الهی،

« **محروم** » می کند:

دکتر غفرانی

قال: أمنتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ أَدْنِيَ لَكُمْ؟
إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمْ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ

**فَلَا تَقْطَعْنَ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ
وَلَا تَصْلَبْنَ فِي جُدُوعِ النَّخْلِ**

وَلَتَعْلَمَنَّ إِنَّا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى (طه/٧١)

دکتر غفرانی

نشانه « ساجد صادق » چیست؟

گفتار غفیلان

اینست که هیچ

« **تهدید**، **تطمیع**، **تحریم**، **تمسخر** و **توهینی** »

کمترین تأثیری

در انسانِ « **ساجد صادق** » ندارد:

ذکتر غفران

قال: أَمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذِنَ لَكُمْ؟

إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمْ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ

فَلَا تَقْطَعْنَ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ

وَلَا تَصْلِبْنَ فِي جُدُوعِ النَّخْلِ

وَلَتَعْلَمُنَّ أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى (طه/٧١)

گفت غفاران

قَالُوا:

لَا ضَيْرَ إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ (۵۰)

إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَا أَنْ كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ

(شعراء/۵۱)

گفتند: باکی نیست (زیرا در صورت) ما به سوی خدای خود باز خواهیم گشت *

ما امیدواریم که گناهانمان را بر ما بپارزد زیرا که ما (امروز) نخستین ایمان آورندگانیم.

دکتر غفرانی

پس انسانِ « **ساجد** »،

« **تشیص** » عاقلانه،

و « **آرزوی** » مؤمنانه و آخرتی دارد،

و به « **مسلمانی** » خود افتخار می کند:

ذکتر غفرانی

قَالُوا: إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ (۱۲۵)
وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَتْنَا
رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ (أعراف/۱۲۶)

گفتند: (اگر ما را به قتل برسانی) ما به سوی خدایمان باز خواهیم گشت *

و تو ما را به کیفر نمی‌رسانی جز برای اینکه ما به معجزات خدایمان وقتی برای ما آمد ایمان آوردیم

خدایا؛ صبر و شکیبایی را بر ما بپوشان و ما را مسلمان بمیران.

دکتر غفرانی

پس « **سجده** » باید بتواند

انسان را « **موحد** »

و « **نگاہ** » او را « **آسمانی** »

و او را به لطفِ الهی، « **امیدوار** » کند:
دکتر غفرانی

قالوا: لَنْ نُؤْتِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا
فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (٧٢)
إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السَّحْرِ
وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ (طه/٧٣)

گفتند: ما هرگز تو را بر معجزاتی که برای ما آمده و آنکه ما را ایجاد کرده ترجیح نمی‌دهیم

پس هر حکمی می‌خواهی بده زیرا تنها در این زندگی دنیا می‌توانی حکم کنی *

ما به خدایمان ایمان آوردیم تا گناهان و فریبکاری که ما را به آن واداشتی بیامرزد و خدا بهتر و پایدارتر است.

دکتر غفرانی

« سجدهٔ عاقلانه»، « ظهور ایمان به توحید و نبوت و امامت است:

وَأَلْقَى السَّحْرَةَ سَاجِدِينَ (۱۲۰)

قَالُوا: آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۲۱)

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ (أعراف/۱۲۲)

دکتر غفرانی

« سجده »

باید انسان را به:

« تشهد » برسازند.

دکتر غفرانی

شَهِدَ اللهُ: أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

وَالْمَلَائِكَةُ

وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ

دكتور غفراني لا إله إلا هو العزيز الحكيم (آل عمران/ ١٨)

« **تشهد** » (بر وزن تفعّل)

تلاشِ عاقلانه و مداومی است برای

« **مشاهده** » از منظر « **خداوند یکتا** »،

و « **دیدن** » چیزی که « **خدا شاهد** » آنست:
دکتر غفرانی

« **تشهد** » رسیدن به « **شهود** » است

در « **یگانگی معبود** »،

و « **مقام بندگی و رسالت پیامبر اعظم** صلی الله علیه و آله »

و « **شاهد** » دانستن خدا و رسول او بر خود:
دکتر غفرانی

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ؛

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا

وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا (أحزاب : ٤٥)

ذَكَرْتُ غَفَارًا

به عبارت دیگر نمازگزار برای تشهد،

باید بکوشد

« **شهود الهی** » و « **شهود نبوی** » را

بر تمام زندگی خود « **مشاهده** » کند:
دکتر غفرانی

اتَّقُوا مَعَاصِيَ اللَّهِ فِي الْخَلَوَاتِ

فَإِنَّ الشَّاهِدَ هُوَ الْحَاكِمُ

(حکمت: ۳۲۴)

ڈاکٹر غفرانی

اگر با **سجده** « مستخدمِ » نظامِ **الهی** نشویم،
و « **نقشی** » را که خالق برایمان مقرر کرده ایفا نکنیم،

قطعاً « **ابلیس** » بر ما تسلط یافته و « **متکبر** » شده،

و از رحمت الهی و « **زندگیِ متعالی** » محروم می شویم.
دکتر غفرانی

« سجده برای آدم » چرا؟

دکتر غفرانی

ملائکه با « **سجده** » دائم برای « **آدم** »،
باید « **زمینه پیشگیری** » و « **درمان** »،
هر گونه گفتار و رفتارِ « **غیر عاقلانه** » را
برای جنبه « **مذکر** » خلیفه الهی مهیا کنند.

چرا زن از سجده ملائکه محروم شد؟

94
دکتر غفرانی

اولاً: بانوان « **محروم** » نشدند،

زیرا: « جنبه مؤنث خلیفه الهی »،

به: « **فساد** » و « **سفکِ دماء** »،

هیچ « **تمایل ذاتی** » ندارد.

دکتر غفرانی

ثانياً:

« جنبه مؤنث خلیفه الهی »،

در واقع « جلوه » و « مظهر »،

همان « سجده ملائکه » است.

دکتر غفرانی

یا شاید بهتر این باشد که بگوئیم:

« **ملائکه** » (با اینکه جنسیت ندارند)،

از « **مظاهر** » و « **جلوات** »،

« **مقام** **والای زن** » هستند.

دکتر غفرانی

آیا «دلیلی» بر این «ادّعا» هست؟

دکتر غفرانی

« دلیل اول: »

ڈاکٹر غفرانی

گفتگوی

حضرات « **ملائکہ** » علیہم السلام،

با « **حضرت مریم** » سلام اللہ علیہا:
ڈاکٹر غفرانی

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ: يَا مَرْيَمُ!

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ (٤٢)

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ: يَا مَرْيَمُ!

إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ

وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ (آل عمران/٤٥)

ڈاکٹر عفرانی

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ **مَرْيَمَ** إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا (١٦)
فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا

فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا (١٧)

قَالَتْ: إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا (١٨)

قَالَ: إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا (مريم/١٩)
لَا كَيْفَ تَرَى غَفْرَانِي

حضرت « **جبرئیل** » علیه السلام،

با « **حضرت فاطمه** » سلام الله علیها

« **مراوده** روزانه » داشته است.

دکتر غفرانی

« دليل سوم: »

دکتر غفرانی

« حضرت فاطمه » سلام الله عليها،

« محدثه » بودند،

و با حضرت « جبرئیل » علیه السلام،

« مصحف فاطمی » را پدید آوردند.
لاکھتر غفرانی

از « حضرت رسول اکرم » صلی الله علیه و آله نقل شده است که:

لَوْ أَمَرْتُ أَحَدًا أَنْ يَسْجُدَ لِأَحَدٍ

لَأَمَرْتُ الْمَرْأَةَ أَنْ تَسْجُدَ لِزَوْجِهَا. (کافی ج ۵ / ص ۵۰۸ / ح ۶)

اگر قرار بود دستور دهم فردی برای فردی سجده کند،
حتماً به زن دستور می‌دادم که شوهرش را سجده کند.

آیا این « تحقیر » مقام « زن » نیست؟

ذکرت غفران

« **خیر** »، زیرا « **سجده** »،

اولاً: « **مقصد** » آفرینش،

و نهایتِ « **عزت** و **کمال** » هر مخلوق،

« **قله بندگی** » است: **دکتر غفرانی**

لذا قرآن می فرماید:

فَاسْجُدُوا لِلَّهِ

وَاعْبُدُوا (نجم/۶۲)

ڈاکٹر غفرانی

ڈاکٹر غفرانی

ثانیاً: امتناع از « **سجده** » در « **دنیا** »،

انسان را از « **سجده** » در « **آخرت** »،

و « **تقرب** » به بارگاه الهی،

« **محروم** » می کند:

دکتر غفرانی

يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ
وَ يُدْعُونَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ (۴۲)

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهُقُهُمْ ذِلَّةٌ

وَ قَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَ هُمْ سَالِمُونَ. (قلم/۴۳)

روزی که از حق پرده برداری شود و (انسانها) به سجده خوانده می شوند اما توانش را ندارند * نگاه آنها به زیر افتاده و ذلت آنها را فرا گرفته درحالیکه قبلاً به سجده دعوت می شدند و سالم بودند.

دکتر غفرانی

ثالثاً: « **ابلیس** »،

با امتناع از « **سجده** »،

« **کافر** » و « **ملعون** »،

و برای همیشه « **رجیم** » شد:
لاکتر غفرانی

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ
فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ

أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ (بقره/۳۴)

و وقتی به ملائکه گفتیم: برای آدم سجده کنید،

پس آنها سجده کردند، بجز ابلیس،

که سر باز زد و کبر ورزید و از کافران شد.

دکتر غفرانی

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي، فَتَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ (٢٩)

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ (٣٠)

إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ (٣١)

قال: يا إبليسُ ما لك ألا تكون مع السَّاجِدِينَ؟ (٣٢)

قال: لَمْ أَكُنْ لَأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ (٣٣)

قال: فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ (حجر/٣٤)

ڈاکٹر عفرانی

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ
فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ

أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ (بقره/۳۴)

و وقتی به ملائکه گفتیم: برای آدم سجده کنید،
پس آنها سجده کردند، بجز ابلیس،
که سر باز زد و کبر ورزید و از کافران شد.

دکتر غفرانی

پس زندگی، عرصه‌ای است برای
« سجده » یا « تکبیر »

دکتر غفرانی

« **اِبْلِيسِ** » فقط « **بدنِ خاکی** » انسان را دید،

اما « **روحِ خدائی** » او را ندید،

و با « **مقایسه** » و « **برتر** » پنداشتنِ آتش بر خاک،

« **تکبر** » ورزید و از « **سجده** » خودداری کرد،

و کافر و رجیم و جهنمی شد.
دکتر غفرانی

در حالی که « **ملائکه** »،
ابتدا فقط « **جنبه مردانه** » انسان،
و آن « **دو مشکل** » او را دیدند،
اما وقتی متوجه « **جنبه زنانه** » او شدند،
بلافاصله برای (درمان) او « **سجده** » کردند.
دکتر غفرانی

احتمالاً وقتی مردم در « شب اول قبر »،

« ملائکه » و « هم‌زبانی » آنها را می‌بینند،

به « کمک نکردنِ » آنها « **إِعْتِرَاضِ** » می‌کنند،

اما آنها می‌گویند: ما همواره در « **خِدْمَتِ** » شما بودیم:

نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ ... (فصلت/۳۱)

دکتر غفرانی

خدایا :

ما را « **عاقل** » و « **ساجد** » قرار بده

و در « اطاعت خالص از خودت »، موفق فرما

و در ظهور آخرین حجّت، سهیممان قرار ده.

دکتر غفرانی

ڈاکٹر غفرانی